

О Б Щ И Н С К А П Р О Г Р А М А

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно чл. 2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. Тази година се навършват 166 години от създаването на първото българско читалище в град Свищов на 30 януари 1856 г. По този начин се поставя начало на читалищната дейност в България.

На територията на община Болярово функционират шест читалища. Всички читалища са съдебно регистрирани и са вписани в Регистъра на народните читалища в Министерство на културата и пререгистрирани според новите изисквания на ЗНЧ. Дейността на читалищата е обезпечена с държавна субсидия. Средствата за читалищна дейност се регулират и разпределят между читалищата по Механизъм/ Стандарт/, определен от Министерство на финансите, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал 1 от ЗНЧ.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Болярово за 2023 година се създава в изпълнение на чл. 26а, (2) от Закона за народните читалища, въз основа на направените от Народните читалища в Община Болярово предложения за дейността им през 2023 година и е съобразена със стратегическите документи за развитие на общината.

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Болярово за 2023 г. цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на Община Болярово, региона и България.

Програмата ще подпомогне годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

Раздел I. РЕСУРСИ. АНАЛИЗ НА РЕСУРСИТЕ

В Община Болярово съдебно регистрирани са и функционират 6 Народни читалища – гр.Болярово и селата Мамарчево, Воден, Ст. Караджово, Попово и Голямо Крушево. - Финансовата им обезпеченост за периода бе 173 229 лв. Субсидираните бройки бяха 14 като всяка

получи по 12 373 лв. Решен е въпросът със собствеността на читалищата в Болярово, Воден, Ст. Караджово, Попово и Мамарчево: с решение на Общински съвет – Болярово безвъзмездно е отстъпено на читалищата правото на ползване върху сградите. Предстои да се реши въпроса със собствеността на читалището и в с. Голямо Крушево.

В Община Болярово има 488 читалищни членове – Болярово 165-, Воден - 50, Мамарчево - 57, Попово - 54, Стефан Караджово - 56, Голямо Крушево - 53. Във всички читалища има библиотеки, в град Болярово има сформирана мъжка и женска певчески групи, както и две коледарски. В с. Мамарчево – женска фолклорна група, в с. Воден има сформирани женска група за фолклорни, патриотични и стари градски песни, както и коледарска група, в с. Попово функционира женска певческа и коледарска група, в с. Г. Крушево – женска фолклорна група и в с. Ст. Караджово детска лазарска и коледарска група, но в НЧ няма сформирани клубове и кръжоци. Уредени са етнографски музейни сбирки към читалищата в Болярово, с. Воден и към кметството в с. Крайново. В с. Стефан Караджово е къщата-музей на Стефан Караджа. Намира се в родния двор на Стефан Караджа. Къщата е възстановена върху имота, където е живяло неговото семейство. В нея е поместена етнографска сбирка, големи пана с родословието на революционера и негови портрети. През 1972г. е обявена за паметник на културата с национално значение. През отчетния период беше извършен ремонт на покривната конструкция.

Всеки опит да се анализират и обобщят ресурсите за читалищна дейност в общината би довел до следния извод: народните читалища са важен фактор в развитието на местната култура в частност и като цяло на българската култура. Все повече те се очертават не само като културни центрове, но и като такива на гражданското общество.

Значителна част от мероприятията в Културния календар на Община Болярово за 2022г. са реализирани съвместно от общината, кметства и НЧ в общината. Необходимо е за реализиране на съвременните насоки за развитие на читалищното дело у нас, свързани с новите предизвикателства и европейското членство на страната ни, читалищата ни да продължат да работят за:

- Съхраняването на националните традиции и идентичност
- Активизиране на гражданското общество и реализиране на проекти, свързани с тази цел
- Отвореност на читалищата към по-широк кръг хора
- Създаването на международни културни връзки

Постигнатото в читалищната дейност може да стане база за решаване на проблемите пред читалищата. За някои от тях читалищата имат собствен потенциал. Такива са:

- обогатяване на дейността, усъвършенстване на предлаганите продукти и услуги,

- привличане на нови и главно млади читалищни членове, разширяване на социалния състав,
- квалификация на кадрите и нов тип мениджмънт.

Решаването на други проблеми изисква активното партньорство с местните власти и Министерството на културата:

- остарялата материално-техническа база и недостиг на средства за ремонт и поддръжка.

Раздел II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ДОКУМЕНТИ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Утвърждаване на читалищата в Община Болярово като жизнени и функционални културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ:

1. Общински план за развитие
2. Общи цели на Общинската администрация – Болярово за 2022 година.

Цел : Развитие на образованието и културата.

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

1. Осигуряване на устойчива подкрепа за НЧ в Община Болярово за реализиране на основните им дейности и развитието на съвременни форми на работа, съобразени с културните параметри на общината и придаващи съвременна визия на читалищната дейност.

Приоритет 1: Стимулиране на читалищните дейности за съхраняване и популяризиране на българските културни традиции и наследство.

2. Разширяване обхвата на дейността на НЧ в обществено значими сфери, като социалната и информационната, както и в приоритетни области за обществено-икономическото развитие на региона

Приоритет 1: Формиране на НЧ като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалищата за социалната и културна интеграция на различни социални общности, включително такива в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.

Приоритет 2: Участие в местното самоуправление и

процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщане на читалищата във фактор на обществения диалог и обществените форуми.

Приоритет 3: Изграждане на информационни центрове, провеждане на обучителни програми и програми за социална рехабилитация, културотерапия и превенция.

Приоритет 4: Развитие на културния туризъм и съпътстващите го услуги и атракции.

3. Насърчаване на трансграничното сътрудничество.

Приоритет 1: Установяване на трайни и ползотворни международни контакти и участие на НЧ в културни мрежи.

Приоритет 2: Участие в интеграционните процеси и засилване на межкултурния диалог.

4. Развитие и поддържане на читалищната инфраструктура.

Раздел III. ДЕЙНОСТИ. КАЛЕНДАРЕН ПЛАН

№ по ред	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОРГАНИЗАТОРИ
	М. ЯНУАРИ		
1.	175 години от рождението на Христо Ботев - Български поет и революционер - тематични кътове	6 януари	Всички НЧ
2.	Свето Богоявление-Йордановден - ➤ тържествена литургия и хвърляне на кръста в р. Поповска.	6 януари	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
3.	Ден на родилната помощ - ➤ отбелязване на празника	21 януари	НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово
	М. ФЕВРУАРИ		
1.	Ден на лозаря - ритуал „Зарязване” и конкурси	14 февруари	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово,, и села от общината

2.	Кукеровден в с. Ст. Караджово	18 февруари	Кметство НЧ “Стефан Караджа-1904” с. Ст. Караджово
3.	150 години от обесването на Васил Левски - ➤ тематични кътове ➤ “Уроци по родолюбие” с малките читатели	19 февруари 17февр. 12.00ч.	Всички НЧ Общоградско мероприятие
М. МАРТ			
1.	Честита Баба Марта - ➤ изложба на мартеници ➤ общинска изложба Общински преглед на любителското художествено творчество. Награждаване на творчески колективи. 145 години от Освобождението на България от Османско иго - ➤ тематични кътове ➤ митинг пред паметника ➤ общоградско честване	1 март 3 март	Всички НЧ Общоградско мероприятие
2.	8-ми март – международен ден на жената - ➤ изложба ➤ празник на жената	8 март	Всички НЧ
3.	Ден на водата; Посрещане на Първа пролет сред природата ➤ пролетна изложба ➤ излети	22 март	НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево

4.	Международен ден на театъра – книги и фото изложба за Г. Мамалев	27 март	НЧ “Светлина-1928”-с. Мамарчево
М. АПРИЛ			
1.	Международен ден на детската книга - ➤ литературно четене ➤ среща с детски писател	2 април	Всички НЧ
2.	Международен ден на здравето – спомени за проф.д.м.н. А.Н.Кехайов от книгата му „Съпричастие”.	7 април	НЧ “Светлина-1928”-с. Мамарчево
3.	Международен ден на ромите – празнична програма.	8 април	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово
4.	Лазаровден – лазаруване	8 април	НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Светлина-1928”-с. Мамарчево ДГ „Здравец“
5.	„Възкресение Христово” - Църковна служба и Великденска изложба	16 април	НЧ и Църкви

6.	147 години от Априлското въстание – тематичен кът	20 април	НЧ “Светлина-1928”-с. Мамарчево НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево
7.	Световен ден на планетата “Земя“ – ➤ екологичен кът ➤ конкурс за есе “Земята и хората”	22 април	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево
8.	Световен ден на книгата и авторското право	23 април	Всички НЧ
	М. МАЙ		
1.	Гергьовден - Традиционен Събор и земляческа среща в с. Попово.	6 май	НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово и НЧ
2.	Ден на Европа – конкурс за рисунка „Децата на Европа”.	9 май	НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
3.	24 май – Ден на славянската писменост и култура - ➤ тържества в училища и ЦДГ ➤ провеждане на час по родолюбие ➤ среща с дейците на образованието и културата	24 май 19 май 19 май май	Всички НЧ
4.	Традиционен събор на село Стефан Караджово	23 - 24 май	Кмет с. Стефан Караджово НЧ “Ст. Караджа-1904”-с. Стефан Караджово

М. ЮНИ			
1.	Международен ден за защита на детето.	1 юни	<p>НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово</p> <p>НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден</p> <p>НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово</p> <p>НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево</p> <p>НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово</p>
2.	<p>Ден на Ботев и загиналите за свободата на България -</p> <p>➤ тематични кътове</p>	2 юни 12.00 ч.	<p>Общоградско мероприятие</p> <p>НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово</p> <p>НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово</p> <p>НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово</p> <p>НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево</p>
3.	Двадесет и трети Национален детски фолклорен събор -“Върбова свирка свири”.	3 юни	<p>Община и НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово</p>
4.	202 години от гибелта на Индже войвода.	29 юни	<p>Кметство с. Попово</p> <p>НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово</p>
М. ЮЛИ			

1.	Летни занимания с деца.	Началото на месеца	НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево
2.	Илинден – празник в местността „Крастав кладенец” с. Ст. Караджово	20 юли	Кмет с. Стефан Караджово НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово
М. АВГУСТ			
1.	Летни занимания с деца.	август	НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево
2.	Участие на мъжка певческа група при НЧ „Възраждане – 1912 г.“ – град Болярово на етно фестивал в Община Берово Република Северна Македония.	24 – 26 август	Община Болярово НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
3.	Празник на с.Голямо Крушево.	26 август	Кметство с.Голямо Крушево НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево
м. Септември			

1.	Съединението на България – тематичен кът.	6 септември	Всички НЧ
2.	Традиционен събор на с. Мамарчево .	23 септември	Кмет с. Мамарчево НЧ “Светлина-1928”-с. Мамарчево
3.	Ден на Независимостта на България	22 септ.	Всички НЧ
М. ОКТОМВРИ			
1.	Международен ден на възрастните хора.	1 октомври	НЧ “Просвета-1927”-с. Голямо Крушево НЧ “Н.Й. Вапцаров-1930”-с. Попово НЧ “Ана Маймункова-1894”-с. Воден НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово НЧ “Стефан Караджа-1904”-с. Стефан Караджово
2.	60 години от създаването на в-к „Крайгранична искра”	5 октомври	Община , НЧ „Възраждане - 1912” и в-к „Крайгранична искра”
3..	Димитровден – храмов и общоградски празник на град Болярово – общоградско тържество.	26 октомври	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
М. НОЕМВРИ			
1.	Ден на народните будители - ➤ тържества в у-ща и ЦДГ ➤ тематични кътове ➤ среща с творци	1 ноември	Всички НЧ

2.	Ден на християнското семейство	21 ноември	Всички НЧ
М. ДЕКЕМВРИ			
1.	Международен ден на хората с увреждания. Изложба на социални заведения	3 декември	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
2.	Коледуване и Общински преглед на коледарските групи.	18 -24 декември	Всички НЧ
3.	Благотворителна коледна изложба	21 декември	НЧ “Възраждане 1912” – гр. Болярово
4.	<p>Коледуване при Кмета на общината, в град Болярово и други населени места на общината.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Честито Рождество Христово ➤ коледни тържества в училища и ЦДГ ➤ Благотворителна коледна изложба ➤ Общински преглед на коледарските групи <p>Коледуване в град Болярово и други населени места в общината.</p>	18 - 24 декември	Всички НЧ